Kraków

ZADANIE PUBLICZNE REALIZOWANE NA ZLECENIE MIASTA KRAKOWA, FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

NEWSLETTER PRAWNICZY FUNDACJI INTER VIVOS

nr 1/2026 (styczeń – marzec)

O NUMERZE:

W najnowszym numerze Newslettera Prawniczego prezentujemy Państwu, najważniejsze naszym zdaniem, zmiany wprowadzane do porządku prawnego w okresie od stycznia do listopada 2026 r.

O FUNDACJI:

Fundacja Inter Vivos z siedzibą w Warszawie jest organizacją pozarządową ukierunkowaną na udzielanie darmowej pomocy prawnej i prowadzenie nieodpłatnej mediacji. Równocześnie prowadzimy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji działające w oparciu o ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j.: Dz.U.2024.1534). Informacja o lokalizacji prowadzonych przez nas punktów znajduje się pod adresem: https://www.fundacjaiv.pl/punkty-nieodplatnej-pomocy-prawnej

KONTAKT Z NAMI:

Tel. 575-747-146

E-mail: biuro@fundacjaiv.pl

Listowny: ul. Ratuszowa 11

03-450 Warszawa

ZMIANY W PRAWIE PRACY:

Akt prawny: Ustawa z dnia 26 września 2025 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2025 poz. 1432).

Wejście w życie: 1 stycznia 2026 r.

Opis zmian: od 1 stycznia 2026 r. osoby zatrudnione mogą doliczyć do stażu pracy okresy inne niż zatrudnienie na podstawie umowy o pracę. Nowe przepisy mają zastosowanie: od 1 stycznia 2026 r. – do pracodawców będących jednostkami sektora finansów publicznych, od 1 maja 2026 r. – do pozostałych pracodawców.

Kodeks pracy wskazuje okresy, które będzie można zaliczyć do stażu pracy pod warunkiem uzyskania z ZUS stosownego zaświadczenia. Są to okresy, kiedy osoba, która ubiega się o zaświadczenie:

- opłacała składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie wypadkowe jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub współpracująca z osobą prowadzącą tę działalność, była objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, z tytułu: umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, umowy agencyjnej, współpracy z osobą wykonującą umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług lub umowę agencyjną, pozostawania członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pozostawania członkiem spółdzielni kółek rolniczych;
- była zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba podejmująca działalność gospodarczą i niepodlegająca ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym przez okres pierwszych 6-ciu miesięcy prowadzenia tej działalności (tzw. ulga na start);
- opłacała składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub wypadkowe jako osoba współpracująca z osobą podejmującą działalność gospodarczą;
- miała sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem w okresie zawieszenia działalności gospodarczej;

- miała sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem jako osoba współpracująca.

Wniosek o wydanie zaświadczenia można złożyć wyłącznie w postaci elektronicznej za pomocą konta w systemie teleinformatycznym Zakładu (eZUS). Od 1 stycznia 2026 r. na eZUS jest dostępny „Wniosek o wydanie zaświadczenia o ubezpieczeniu dla celów doliczenia okresów do stażu pracy" – USP. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dodał w menu bocznym nowy kafelek, który prowadzi bezpośrednio do formularza wniosku USP. Dzięki temu znalezienie i złożenie właściwego wniosku jest wygodniejsze i szybsze.

Zaświadczenie, decyzję oraz inne pisma w sprawie wydania zaświadczeń ZUS przygotuje i doręczy osobie, która złoży wniosek, wyłącznie w postaci elektronicznej na konto w eZUS. Dokumenty te mogą zamiast własnoręcznego podpisu zawierać nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do ich wydania. Taki podpis zawiera zaświadczenie wygenerowane w systemie teleinformatycznym ZUS.

Akt prawny: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. 2025 poz. 1245).

Wejście w życie: 1 stycznia 2026r.

Opis zmian: wraz z początkiem nowego roku weszły w życie nowe stawki wynagrodzenia minimalnego. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 12 września 2025r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. od dnia 1 stycznia 2026 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 4806 zł brutto. Natomiast minimalna stawka godzinowa wzrosła do kwoty do 31,40 zł brutto.

ZMIANY W PRAWIE RUCHU DROGOWEGO:

Akt prawny: Ustawa z 4 grudnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (Dz.U. 2025 poz. 1872) oraz ustawa z 17 października 2025 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2025 poz. 1676).

Wejście w życie: 3 marca 2026 r.

Opis zmian: Od 3 marca 2026 roku w Polsce obowiązują nowe przepisy mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz skuteczniejsze przeciwdziałanie najgroźniejszym zachowaniom na drogach.

Nowe regulacje przewidują m.in.: zatrzymanie prawa jazdy na trzy miesiące w przypadku kierowania pojazdem z prędkością przekraczającą dopuszczalną o ponad 50 km/h nie tylko na obszarze zabudowanym, lecz także na drodze jednojezdniowej dwukierunkowej poza obszarem zabudowanym, zakaz dopuszczania dzieci do 13. roku życia do kierowania hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego na drodze, z wyjątkiem strefy zamieszkania pod opieką osoby dorosłej, wprowadzenie nowych regulacji dotyczących organizowania spotkań motoryzacyjnych, obowiązkowego zgłaszania spotkań z udziałem więcej niż 10 pojazdów oraz odpowiedzialności uczestników za nielegalne wyścigi, drift i jazdę „na jednym kole".

Ustawa z 4 grudnia 2025 r. wprowadza też nowe przepisy karne dotyczące nielegalnych wyścigów i jazdy brawurowej, w tym możliwość obligatoryjnego dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów w przypadku złamania wcześniej

orzeczonego zakazu, zaostrzenie kar za spowodowanie wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym oraz przepadek pojazdu w przypadku prowadzenia po alkoholu przy zawartości co najmniej 1,5‰.

Ustawa z 17 października 2025 r. obejmuje zmiany systemowe dotyczące młodych kierowców, okresu próbnego, nadzoru nad prędkością, obowiązku używania kasków ochronnych i zasad korzystania z hulajnóg elektrycznych oraz urządzeń transportu osobistego.

Zmiany przewidują również możliwość uzyskania prawa jazdy kategorii B od 17. roku życia pod warunkiem jazdy w obecności opiekuna, a także podniesienie minimalnego wieku użytkowników hulajnóg elektrycznych z 10 do 13 lat.